

## СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування

11 липня 2018 року

Веде засідання Голова Комітету ВЛАСЕНКО С.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добрий день, шановні колеги! Я так розумію, що тривають буремні перемовини по високогірних населених пунктах, гірських і високогірних населених пунктах, що в принципі є важливим.

Шановні колеги! На засіданні нашого комітету присутні 10 членів комітету, що відповідно до Закону про комітети Верховної Ради надає мені можливість оголосити засідання нашого комітету відкритим.

На засіданні комітету присутній віце-прем'єр-міністр – міністр регіонального розвитку, будівництва та ЖКГ Геннадій Григорович Зубко, ми його вітаємо на нашому засіданні. Да, да, ну, це просто ілюстрація подій у сесійній залі.

Колеги, вам роздано всім проект порядку денного.

\_\_\_\_\_. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я повільніше потім поясню. Вам роздано проект порядку денного. Якщо немає заперечень підтримати його за основу, прошу проголосувати.

Хто – за, колеги? Дякую.

Хто – проти? Немає. Хто – утримався? Рішення прийнято одногolosно.

Чи зміни, доповнення будуть? Да, будь ласка, Микола Трохимович.

ФЕДУРУК М.Т. Як ви правильно помітили, що консультації продовжуються. І враховуючи те, що ми досягли консенсусу з приводу того, що продовжуємо працювати над першим оцим проектом, який стоїть під

номером один, і 17 липня продовжиться, там буде велика нарада, є пропозиція відкласти розгляд цього законопроекту. З чим погодилися і колеги народні депутати і віце-прем'єр.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, якщо віце-прем'єр погодився.

Шановні колеги, члени комітету, чи немає заперечень виключити перший пункт порядку денного і відкласти його розгляд на вересень, я так розумію, на одне з перших засідань комітету? Немає заперечень, колеги?

Тоді хто за те, щоб затвердити порядок денний з вилученням першого пункту? Прошу проголосувати.

Дякую.

Хто – проти? Немає. Хто – утримався? Немає. Рішення прийнято одноголосно.

Єдине, що я би хотів, оголосити пропозицію, прохання, я не знаю, як це правильно назвати. У нас на розгляді в комітеті знаходяться питання, пов'язані із змінами в адміністративно-територіальному устрої Львівської області і змінами встановлення меж Сокальського району у зв'язку із створенням об'єднаних територіальних громад. Я просто знаю, що представники приїхали. Я би просив, Миколо Трохимовичу, якщо є така можливість, сьогодні провести засідання підкомітету після закінчення комітету. Я хочу нагадати, що до складу підкомітету входять: Гончаренко, Дехтярчук, Зубач, Курило, Федорук і Шкрум. Якщо є така можливість, тим більше... Бо у нас там ситуація така, що там були листи від Червоноградської міської ради, але, наскільки мені відомо, надійшли додаткові документи. Я би просив, Микола Трохимовичу. Дякую.

Ми переходимо тоді до розгляду першого питання денного: про проект Закону про засади адміністративно-територіального устрою України (реєстраційний номер 8051) (автор – Кабінет Міністрів України). Доповідає голова підкомітету Федорук Микола Трохимович.

Будь ласка, Микола Трохимович.

ФЕДУРАК М.Т. Шановні колеги, шановний Сергію Володимировичу, законопроект внесений з метою законодавчого визначення основних засад адміністративно-територіального устрою, порядку утворення, ліквідації, встановлення і зміни меж адміністративно-територіальних одиниць.

Хочу відзначити те, що цей законопроект він надзвичайно актуальний. І потрібно було б, з нашої точки зору, його розглядати ще декілька років назад, і у нас би було, можливо, менше запитань і питань, пов'язаних із об'єднанням територіальних громад і так далі.

Законопроектом пропонується визначити поняття: адміністративно-територіального устрою; адміністративно-територіальної одиниці, населеного пункту, системи адмінтерустрою, органи, до повноважень яких належить розгляд і вирішення питань адмінтерустрою, та встановити порядок утворення, ліквідації адмінтеродиниць, встановлення і зміни їх меж, віднесення населених пунктів до категорії сіл, селищ, міст, найменування і перейменування населених пунктів, адмінтеродиниць.

На сьогоднішній день ці зміни регулюються Указом, якщо мені не зраджує пам'ять, ще Президії Верховної Ради УРСР 1981 року.

Комітет з питань запобігання корупції у своєму висновку нагадує, що не виявлено корупціогенних факторів. Проект акту відповідає вимогам антикорупційного законодавства.

Комітет з питань бюджету вважає, що законопроект має вплив на показники державного та місцевих бюджетів (призведе до збільшення їх витрат).

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради відзначає, що прийняття закону із запропонованим предметом регулювання заслуговує на підтримку. Адже це передбачено конституційними нормами і є давно назрілою необхідністю.

Разом з тим, головне управління у своєму висновку наводить ряд зауважень до законопроекту та вважає, що за результатами розгляду в першому читанні законопроект доцільно повернути суб'єкту законодавчої ініціативи, як це часто буває, підказують колеги, як завжди буває. За зверненням комітету Департаментом з питань демократичного врядування Генерального директорату II з питань демократії співпраці, експертом Ради Європи, професором Робертом Герцогом і так далі, почесним професором і так далі, зроблений висновок, щодо відповідності законопроекту нормам і стандартам Ради Європи та кращим європейським практикам.

У висновку Ради Європи зазначається, що в цілому Рада Європи підтримує законопроект та високо оцінює той факт, що у ньому визначаються принципи адміністративної структури України (включно із найважливішим принципом повсюдності).

Асоціація органів місцевого самоврядування "Асоціації міст України" підтримує даний законопроект прийняти за основу.

Асоціація районних та обласних рад висловлює також підтримку законопроекту, і Всеукраїнська асоціація сільських та селищних рад підтримує, і Асоціація об'єднаних територіальних громад також підтримує.

Інститут законодавства підтримує, але вносить певні... вважає, що треба внести певні корективи.

Науково-дослідний інститут державного будівництва – теж само, і теж само треба внести корективи.

Підкомітет... ми пропонуємо прийняти даний законопроект за основу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Миколо Трохимовичу.

Колеги, чи є у членів комітету запитання до Миколи Трохимовича?

\_\_\_\_\_ . Немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чи хотів би хтось з членів комітету висловитись з цього приводу?

Я єдине, що від себе можу зазначити, що всі "за", а юристи завжди "проти". Це якби без юристів було легше жити всім нам. Правда?

От, колеги, хто хотів висловитися з членів комітету. Геннадій Григорович, можливо, я знаю, що ви спеціально з цього питання. Будь ласка, Геннадій Григорович Зубко.

ЗУБКО Г.Г. Шановні народні депутати, я хочу сказати, що це дійсно, мабуть, історичний момент, коли саме в цьому скликанні Верховної Ради відбувається розгляд в комітеті, я вважаю, що ключового законопроекту, який в рамках діючої Конституції. Я не можу сказати, що бездіяли, не робили якихось спроб рухатися в цьому напрямку, але в нас рух був у напрямку саме змін і підготовки до Конституції, яка би врахувала ці всі питання. І зараз в рамках діючої Конституції ми пропонуємо змінити саме те, що, про що говорив Микола Трохимович, це питання ще життя України в адміністративно-територіальному устрої згідно Указу Президіуму УРСР 71-го року. І я думаю, що... 81-го року. Я думаю, що це – ключовий момент.

Я можу сказати, що над цим законопроектом не тільки працював уряд, над цим законопроектом працювало дуже багато експертів і законодавців ще, так сказати, починаючи там з Ключковського Юрія Богдановича та інших, Юрій Іванович Ганущак, В'ячеслав Андронович Негода, який був експертом, тепер у нас перший заступник міністра, так, народні депутати, які долучилися до цього процесу. І дійсно цей законопроект зараз просто необхідний для того, щоб вже, бачачи практично адміністративно-територіальний устрій України, територіальні органи державної влади, органи місцевого самоврядування, врегулювати ті питання, які давно назріла необхідність врегулювати саме в рамках зміни системи управління в державі.

Ще раз хотів би підтвердити, що це практично і прагнення України долучитися до Європейського Союзу, виконання угоди з імплементації

Угоди з Європейським Союзом, доручення і саме головне – максимальне врахування виконання Європейської хартії з органів місцевого самоврядування. Як казав вже Микола Трохимович, дійсно, ми отримали від 7 червня 2018 року висновок Ради Європи з підтримки даного законопроекту. І ключові речі, які викладені в цьому законі, вони чітко визначають безпосередньо адміністративно-територіальну систему устрою України, адміністративно-територіальні одиниці України; взаємовідношення, яким чином змінюються або межі, або назва населеного пункту, підходу, визначення населених пунктів – да? – які мають вже визначення по закону; що саме відноситься до села, селища або міста; яким чином може бути прийняте рішення про зміну меж того чи іншого селища або села; а також саме головне – визначення базового рівня адміністративно-територіальної одиниці як громади. І це саме та ключова зміна, яка дозволяє нам говорити, що громада – це і є базовий рівень. Ні населений пункт, ні якісь інші речі, а саме громада.

Субрегіональний рівень, який у нас записаний у Конституції, які є райони, але ми бачимо саме по кількості сьогодні мешканців, які можуть бути в районі, або по площі, яка не може бути меншою, ніж середня від всіх інших районів в області, ну і регіонального рівня – це область, яка визначається у нас по Конституції.

Тому для нас, я вважаю, це не просто необхідний, а ключовий законопроект в реформі децентралізації. І саме в цій каденції, я думаю, що це було б дуже важливо прийняти цей закон для того, щоб врегулювати ті всі речі, які ми можемо остаточно врегулювати саме в адміністративно-територіальному устрої України без змін до Конституції.

Ну, і ще раз хочу наголосити, я дуже вдячний, в першу чергу, всім експертам, які працювали в свій час над вирішенням таких проблем, які зараз ми вирішуємо в цьому законі, безпосередньо нашим асоціаціям, які долучилися до цього процесу, головам, які організували цю роботу, тому що

всі рівні асоціацій підтримали, даже вновь створена об'єднаних територіальних громад, асоціація, підтримала.

Ну, і саме головне, я вважаю, що у нас завжди наш комітет профільний був локомотивом у проведенні саме реформи децентралізації, яка сьогодні на різних рівнях оцінюється дуже як позитивна, і саме головне, яка має сьогодні таку успішну реалізацію.

Скажу, що безпосередньо в понеділок проходив саміт Україна-ЄС в Брюсселі, якому була дана висока оцінка як і Жан-Клодом Юнкером, так і паном Туском з точки зору оцінки проведення реформи децентралізації і її результатів в Україні.

Тому хотів би ще раз наголосити, це, знаєте, таке досить історичне засідання. Я хотів би, щоб комітет підтримав, і ми могли його найближчим розглянути в Верховній Раді, поставити в порядок денний і таким чином рухатися по впровадженню реформи децентралізації.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановний Геннадій Григорович.

Величезне прохання, якщо можна нас називати Hyperloop, не "локомотив", а "Hyperloop". Ви знаєте, так щоб уже нові віяння...

ЗУБКО Г.Г. А потім колайдер, а потім так сказати нові й нові...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги...

ЛЕДОВСЬКИХ О.В. Опуститесь на землю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, члени комітету! Хто ще хотів висловитися? В принципі прозвучала одна пропозиція: рекомендувати Верховній Раді підтримати в першому читанні зазначений законопроект.

ЗУБКО Г.Г. Можемо пройти ще швидко по презентації.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Не потрібно.

*(Загальна дискусія)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Я думаю, що ми бачили точно від Мінрегіону, якщо не помиляюсь дві, як мінімум, презентації. Я думаю, що, звичайно, ми можемо подивитися і третю, і четверту і п'яту. Але в принципі у членів комітету і навіть за наслідками круглого столу не було глобальних запитань до цього законопроекту в частині підтримки його при підготовці до першого читання.

Тому, колеги, хто за те, щоб... Да, там я просто бачу...

Так, будь ласка, будь ласка.

\_\_\_\_\_. Дякую за слово.

Насамперед, від імені Асоціації об'єднаних територіальних громад я хотів подякувати комітету, що запитусь думку об'єднаних громад з ключових питань законодавчого забезпечення реформи, і як уже сказав Микола Трохимович, асоціація підтримала законопроект.

Результати опитування, які ми провели і мали можливість презентувати на минулому засіданні комітету, однозначно свідчать про те, що об'єднані територіальні громади виступають за якнайскоріше завершення реформування територіальної організації влади. І цей проект є засадничим кроком в цьому напрямі. І тому асоціація підтримує і готова брати участь в усіх процесах і заходах, які будуть сприяти якнайшвидшому ухваленню цього законопроекту Верховної Ради.

Дякую.



ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я просто знаю думку усіх практично асоціацій, і вона ідентична.

\_\_\_\_\_. Да.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тобто ми можемо, звичайно, надати слово кожному, якщо є така потреба. Так. Тобто немає більше бажаючих висловитися.

Тоді, шановні колеги, була... Юрій Іванович... Одна репліка тільки, одна репліка. А все решта – після комітету у мене в кабінеті.

ГАНУЩАК Ю.І. ...яка полягає в тому, що на друге читання ми маємо в "Перехідні положення" закласти ті положення, які стосуються субрегіонального рівня і зняти з порядку денного 6636. Тому що, коли готувався цей законопроект, малось на увазі, що процедурні речі будуть проголосовані. Ну, коли іде оцей, то хай краще він буде проголосований. А ми перехідні речі засунемо на друге читання. І взагалі це... Добре, включимо, включимо. І я дуже прошу все-таки це зробити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановний Юрій Іванович. Будемо сподіватися, що Верховна Рада з вересня запрацює в нормальному режимі і ми зможемо цей законопроект розглянути. А далі будемо дивитися і готувати його до другого читання у звичному режимі.

Колеги, під час обговорення прозвучала одна пропозиція: рекомендувати Верховній Раді підтримати цей законопроект за основу. Хто за таку пропозицію, прошу голосувати. Дякую.

Хто – проти? Немає. Хто – утримався? Немає. Рішення прийнято одногосно.

І доповідати, як за нашою доброю традицією, буде Микола Трохимович Федорук, оскільки його підкомітет розглядав це питання. Чи є інші

пропозиції? Хто за таку пропозицію, прошу голосувати, колеги. Хто – проти? Немає. Хто – утримався? Немає.

Ми вичерпали перше питання порядку денного.

І переходимо до другого питання порядку денного: про інформацію Рахункової палати щодо результатів аналізу формування та використання міжбюджетних трансфертів з Державного бюджету України місцевим бюджетам у 2016-2017 роках.

І я запрошую до слова заступника голови Рахункової палати Майснера Андрія Васильовича. Андрій Васильович, скільки вам треба часу?

МАЙСНЕР А.В. ...Хвилин 5-7, основні моменти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я прошу поставити таймер на 7 хвилин.

Дякую.

МАЙСНЕР А.В. Доброго дня, шановні колеги! Доброго дня, шановні народні депутати, члени комітету, Сергій Володимирович!

Дякую за нагоду сьогодні Рахунковій палаті довести результати останнього звіту по міжбюджетних трансфертах. Відразу відмічу, що цей захід є не схожий на інші за формою і метою. Тому що зазвичай ми використовуємо такий інструментарій як аудит. А це якраз експертна оцінка за результатами аналізу в цілому система міжбюджетних відносин в Україні. Особливо акцент зроблено, що цей аналіз вже відбувався за результатами діяльності держави і органів місцевого самоврядування в цій царині в умовах децентралізації.

Хотілось би відзначити на самому початку про ті результати, які свідчать про позитив, бо багато негативу в цілому є в країні, на жаль, і ми сьогодні його обговорюємо. Верховна Рада намагається врегулювати ті проблемні питання державної політики, але є і позитивні напрацювання, і

слава Богу. Мова йде про те, що доходи місцевих бюджетів по суті з 14-го по 17-й рік за цей період зросли. Якщо в 14-му було 232 мільярди гривень, то вже в 17-му – 502, тобто в два рази ми маємо збільшення доходів місцевих бюджетів. Це однозначно позитивне надбання.

Також відбувся по суті, починаючи з 15-го року відбувається реформування в цій царині і ми маємо прямі міжбюджетні відносини з держбюджетом з боку 665 місцевих бюджетів об'єднаних територіальних громад.

Також відбулося розширення видаткових повноважень органів місцевого самоврядування. Механізм вирівнювання доходної спроможності місцевих бюджетів дозволив зменшити диспропорції в їх доходах за окремими видатками надходжень з 45 разів, що спостерігалось в 14-му році до 5 разів в 17-му році. Це також позитивна тенденція.

Водночас, є низка ключових проблем. І для того, щоб вкластися в регламент, я коротко, але намагатимуся змістовно, зараз поясню про що йдеться, на думку аудиторів, яка є не суб'єктивна, а підтверджена відповідними аудиторськими доказами і повними викладками з цифровим навантаженням.

Сьогодні саме в аспекті діяльності комітету, на якому зараз відбувається засідання, дуже важливо акцентувати, що статтею 143 Конституції України, незважаючи на вимоги цієї статті, фактично Бюджетний кодекс України не розмежовує видатки на виконання власних повноважень органів місцевого самоврядування і делегованих державою загальнодержавних функцій. Це є велика проблема, яка досліджувалася аудиторами Рахункової палати. В результаті цього розмиті сфери відповідальності між органами виконавчої влади і органами місцевого самоврядування щодо здійснення видатків, які забезпечують функції держави. Мова йде про освіту, охорону здоров'я, соціальний захист населення тощо. Чинний Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні" одночасно передбачає 67 власних самоврядних повноважень, 78

делегованих державою повноважень органам місцевого самоврядування. Значна частина з них, на жаль, дублюють одні одного. Наприклад, у сфері освіти і охорони здоров'я делеговані повноваження включають забезпечення в межах наданих повноважень доступності і безоплатності освіти та медичного обслуговування, забезпечення відповідно до закону розвитку всіх видів освіти і медичного обслуговування. Водночас, до перелічених пунктів самоврядних повноважень належить: управління закладами освіти, охорони здоров'я, культури, фізкультури, спорту тощо. Мова йдеться про те... не лише про відповідальність, але й про ефективність витрачання коштів бюджетів, державного бюджету в частині надання відповідних міжбюджетних трансфертів, субвенцій. Питома вага субвенцій складає в трансфертах 94 відсотки.

Прикладом такої розмитості відповідальності фінансування є щорічні зміни підходів до фінансування професійно-технічних навчальних закладів. Це наболіла проблема, яка вже не перший день обговорювалася, вона врегульовується, але ми маємо те, що маємо. В 14 році держбюджет фінансував утримання ПТНЗ за рахунок дотацій вирівнювання; в 15-му – за рахунок субвенцій з держбюджету на підготовку робітничих кадрів; в 16-му – перекладено на обласні, міські бюджети фінансування; в 17 році ці видатки розмежовано: частково видатки з оплати праці викладачів, які викладають в ПТНЗ предмети із повної загальної середньої освіти, здійснюються за рахунок освітньої субвенції, а видатки з утримання самих ПТНЗ – за рахунок обласного або міського бюджету. Отака постійна зміна і трансформація підходів, механізмів, вона по суті сьогодні не дозволяє досягти державі тих завдань, які вона сама перед собою ставить в особі державного апарату, конкретних уповноважень державних органів тощо.

З метою роз'яснення зазначеної проблеми пропонується імплементувати належним чином положення Конституції України в частині чіткого визначення функцій, загальнодержавних функцій і органів місцевого самоврядування шляхом прийняття, внесення, по суті, змін до Закону

України про місцеве самоврядування, Бюджетного кодексу України та інших нормативно-правових актів.

Відразу відмічу, Сергій Володимирович і шановні колеги, що експерти Рахункової палати готові брати участь у межах своєї компетенції у відповідній роботі, якщо буде прийнято таке рішення і комітет підтримає це. Мова йде про розмежування, які функції можуть делегуватися державою органам місцевого самоврядування, і на підставі, наприклад, там угоди, якщо це буде врегульовано відповідно на рівні законодавства, які не можуть апріорі делегуватися, які виконуються виключно органами місцевого самоврядування.

Ще одна проблема, друга – це ОТГ (об'єднані територіальні громади). Проблема стосується саме них. Мова йде про те, що, слава Богу, за результатами проведення контрольного заходу Мінрегіонбуд вже розпочав співпрацю з Рахунковою палатою в частині виконання рекомендацій (пропозицій) Рахункової палати. Не можна цього не відмітити, раніше такої співпраці не було, зараз вона вже... можна її відмітити.

Ми зараз працюємо над тим, що до цього не було врегульовано належним чином, тобто гроші, значні кошти йдуть на місця, на ОТГ, на структури відповідні, створення, в той же час не було визначено чітких галузевих пріоритетів взагалі. Жодним актом! І на сьогодні оця систематизація, оце визначення пріоритетів – це ключове питання, тому що сьогодні доходить до того, що наші аудитори бачать на місцях якусь огорожу навколо ставка, але не бачать первинної медичної допомоги, амбулаторії, елементарних речей, які стосуються освіти, охорони здоров'я тощо на місцях безпосередньо. А саме в цьому й зацікавлена громада, будь-яка місцева громада.

Тому також не можна не відмітити, що – я завершую, Сергій Володимирович – щодо ролі Міністерства фінансів. Відповідні рекомендації були надані також і ...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скільки вам ще треба часу? 2 хвилини додайте, будь ласка.

МАЙСНЕР А.В. Дякую. Дякую, Сергій Володимирович.

Значить, Рахункова палата рекомендувала уряду і Міністерству фінансів при підготовці проекту Основних напрямів бюджетної політики на 2019-2021 роки – ми знаємо, що там процес трошки затягнувся, на жаль, вийшов за терміни, відведені законом, – прописати розмежування повноважень у системі органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади на різних рівнях за принципом субсидіарності.

При розробленні нової редакції Закону України "Про місцеве самоврядування" вказати в ньому чіткий, взаємовиключний перелік власних повноважень органів місцевого самоврядування та делегованих їм органами виконавчої влади. Однак, наразі ні з боку Кабінету Міністрів, ні з боку Міністерства фінансів реагування, на відміну від того ж Мінрегіонбуду, немає. Єдине, що Мінфін листом на виконання рекомендацій Рахункової 27.06.2018 зазначив, що рекомендації, наведені у звіті, будуть розглядатися під час формування держбюджету на 2019 рік.

З огляду на зазначене, дуже просимо, Сергій Володимирович, шановні народні депутати члени комітету, підтримати позицію Рахункової палати, яка відповідно до статті 98 Конституції України здійснює свою діяльність контрольну від імені Верховної Ради України, і всі рекомендації, які викладені за результатами проведення контрольного заходу, якщо можна, врахувати в рішенні комітету. Кабінету Міністрів і Міністерству фінансів і іншим органам, які там зазначені, до виконання обов'язкового з метою врегулювання проблемних питань, які встановлені і доведені результатами контрольного заходу Рахункової палати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановний Андрію Васильовичу.

Колеги, чи є запитання до Андрія Васильовича? Немає. Ну, насправді я від себе можу зазначити, що комітет давно і в різних формах здійснював контроль щодо використання міжбюджетних трансфертів. І ми теж погоджуємось з тими висновками, які є. Тому що в принципі позиція Рахункової палати майже, майже там на 99 і 9 співпадає з позицією комітету, зокрема з тими позиціями, які комітет висловлював по відношенню до проекту державного бюджету на цей рік. Тобто майже, майже співпадає.

Тому ще раз вам дякуємо.

Колеги, хто хотів висловитись з цього приводу? Да, Геннадій Григорович, будь ласка.

ЗУБКО Г.Г. Я буквально два слова хочу сказати. Що дякую Рахунковій палаті за те, що ми маємо таку співпрацю. Але, з іншого боку, я думаю, що нам потрібно буде, можливо, провести декілька таких спільних засідань з залученням аудиторських організацій, які проводять аудит, для того, щоб напрацювати той фундамент, де ми чітко розуміли б, куди рухається саме реформа. Чому? Тому що на сьогоднішній день для нас дуже важливо, що чітко повинні те, що визначено в Конституції України як повноваження держави, да, передаючи і делегуючи ці функції на місцевий рівень, забезпечити також питання нагляду, який повинен бути дотриманий. Тому що, з одного боку, ви кажете про те, що є речі, які, наприклад, повинні робитися в першу чергу, ми не маємо такого права, я скажу відверто. Я би дуже хотів, ви знаєте, з точки зору виконавчої влади, постійно протягнути руки і сказати: "Робіть це, це, це". Але в умовах децентралізації, виконання Європейської хартії місцевого самоврядування ми повинні надавати більше прав і можливостей, повноважень на місцевий рівень.

Але, з іншого боку, ми повинні наглядати і, так сказати, оті речі, які стосуються виходу за повноваження або неефективності, повинні контролювати. Тому я з цього приводу хотів би підтримати той процес, який триває серед наших асоціацій, експертів, голова комітету, який постійно

приймає участь в засіданнях наших експертних столів по розробці Закону про державний нагляд за рішеннями органів місцевого самоврядування в частині дотримання законодавства і Конституції України. Це перше.

Друге. Ми повинні чітко розуміти також, що коли ми визначаємо ту чи іншу субвенцію, ми повинні виконувати свої зобов'язання як держава. І тому, наприклад, коли перший раз з'явилося питання фінансування ПТУ, то у нас є також питання, що є там діти, які повинні отримати середню освіту, і освітня субвенція повинна перейти також від держави туди, де діти мають певний вік до закінчення загальної освіти.

Ну, і ті питання, які, дійсно, ви сказали з точки зору Міністерства фінансів, нам дуже важливо чітко відкоригувати. І ті речі, які визначаються державою як, наприклад, соціальні пільги або інші напрямки, які повинні бути забезпечені державою, щоб ми їх не перекладали на плечі місцевого самоврядування. І також з боку місцевого самоврядування, щоб ті речі, які стосуються конкретно у межах повноважень, визначених законами про органи місцевого самоврядування, іншими законами також не були, так сказати, на плечах держави.

Тому абсолютно підтримую, але я думаю, що нам потрібно декілька разів сісти з аудиторськими компаніями, з членами Рахункової палати пройтись у цьому напрямку, тому що дуже непроста реформа, у тому числі і децентралізації фінансової. І нам потрібно чітко, от, сісти і продивитися всі делеговані повноваження, власні повноваження, де, яким чином розкладаються ті чи інші державні субвенції або доходи органів місцевого самоврядування.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановний Геннадію Григоровичу.

Якщо у нас є вже така ситуація, я би тоді запропонував... Ну, по-перше, комітет радо прийме участь у будь-яких нарадах, які буде проводити з цього приводу Мінрегіонбуд. Але я би запропонував тоді може трішки



перейти на інший рівень співпраці. Давайте тоді започаткуємо разом з міністерством спільну роботу по розгляду проекту бюджету так, щоб ми як комітет і ви як міністерство говорили в один голос. І я розумію позицію Міністерства фінансів, якому зручніше, припустимо, поділити зарплату вчителям за рахунок субвенцій, а оплату технічних працівників за рахунок місцевого бюджету, їм так легше, Міністерству фінансів. Але я думаю, що так неправильно з точки зору функціонування держави, і ми з вами – ми як профільний комітет, а ви як профільне міністерство – напевно, тут повинні говорити в один голос. Давайте може в робочому порядку узгоджувати такі позиції, так щоб ви їх відстоювали на Кабміні, а ми як комітет будемо робити спробу відстояти їх у сесійній залі Верховної Ради. Щоб так не було, що ми з вами говоримо одні речі, але неефективно використовуємо ту синергію, яку ми могли з вами створити між комітетом і міністерством. Тому я тільки "за".

Будь ласка, Андрій Володимирович. Васильович, пробачте, Майснер.

МАЙСНЕР А.В. Дякую, Сергію Володимировичу.

Буквально дуже важлива ремарка. Шановні народні депутати, члени комітету, присутні, особливо до народних депутатів України, є велика проблема сьогодні. От Геннадій Григорович дуже чітко і влучно сказав про державний нагляд в умовах децентралізації, реформування. Такі ресурси шалені сьогодні йдуть на місця. Сьогодні доходна частина місцевих бюджетів – це на 56 відсотків це кошти державного бюджету, які йдуть туди у вигляді міжбюджетних трансфертів. Це факт, який засвідчений відповідно висновками аудиторів, досліджені документи, фактаж і таке інше.

Мова іде про що? Що сьогодні Рахункова палата як унікальний, єдиний в Україні орган відповідно до Закону "Про Рахункову палату" і Конституції, який здійснює зовнішній незалежний державний аудит в країні, позбавлений взагалі контролю за місцевими бюджетами. Це унікальна ситуація. І коли ми розглядаємо ці питання з точки зору державного контролю, це потребує сприяння, допомоги і підтримки саме народних депутатів, бо я знаю, що вже

один законопроект зареєстрований у Верховній Раді, напевно, там будуть опрацювання навколо нього, можливо, інші будуть альтернативні. Але дуже прошу, якщо можна, Сергію Володимировичу, оцей момент я відмічаю особливо. Тому що та ж Європейська хартія місцевого самоврядування – це всупереч їй відбувається, бо там передбачено якраз такі повноваження для державного органу зовнішнього аудиту, Лімська декларація тощо. І це сьогодні унеможлиблює, тому що багато програм співфінансується і так далі. І розділити це, і дати належну експертну оцінку, з точки зору фінансування, сьогодні часто-густо не видається можливим належним чином. І тому, можливо, там десь у нас співпадають позиції на 99 з чимось, а не на 100. Тому це дуже важливий аспект, прошу це відмітити. Якщо можна, щоб комітет також врахував у законотворчій і іншій діяльності.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановний Андрію Васильовичу.

Єдине, що як учасник робочих груп, пов'язаних із законопроектом щодо нагляду, я вам скажу більше: там ситуація дуже крихта і, повірте, ситуація... Слава Богу, що ми виходимо за наслідком дискусії на певні якісь консенсусні речі, але ситуація дуже крихка.

Єдине, що – я би тоді звернувся до віце-прем'єр-міністра, запрошувати і представників Рахункової палати в наступний раз на ці наради. Але от, повірте, ну, я далеко не переконаний, от не переконаний, що та позиція, яку зараз зайняли ви, буде прийнята, припустимо, асоціаціями органів місцевого самоврядування – да? – тому що є багато дискусійних і таких точкових питань. Але я погоджуюся з тим, що цю проблему треба вирішувати в комплексі. В комплексі! І якщо, так би мовити, ця позиція потрапляє в комплексне рішення, то тут нема проблем, але якщо вона за нього вивалюється, то...

Олександр Володимирович Дехтярчук, будь ласка.

ДЕХТЯРЧУК О.В. Шановні друзі, я, ви знаєте, як і більшість тут присутніх, є прихильником децентралізації і органів місцевого самоврядування, але практика говорить про багато речей, які диктують абсолютно інші моменти.

Приміром, Млинівська ОТГ, де було минулого тижня закрито на 360 дітей гімназію під виглядом реорганізації і браку освітньої субвенції. В той же час ця громада використала півтора мільйона залишку коштів минулорічних, освітньої субвенції, на капітальні видатки, не зв'язані з освітою. Це як приклад. А ще 2 мільйони в районі перебувають цих коштів. Район готовий передати, але громада не виконує цих зобов'язань. І вибачте, при цих умовах просто закривається гімназія, і жодних важелів впливу на цю громаду не має на сьогоднішній день ні адміністрація, ні обласна адміністрація. Хоча, по великому рахунку, ми маємо справу з чим? З делегованими державою послугами: державне замовлення – це освітня послуга.

*[Введіть цитату з документа или краткое описание интересного события. Надпись можно поместить в любое место документа. Для изменения форматирования надписи, содержащей броские цитаты, используйте вкладку "Средства рисования".]*

Тому я би не вживав слово "контроль", а, мабуть, все-таки треба працювати в напрямку взаємодії. Взаємодії – так! – чи нагляду. Треба ці речі... Я готовий взяти участь у відповідній, скажімо, групі робочій. Якщо Мінрегіон буде бажати створювати таку групу, то я із задоволенням готовий в неї увійти, маючи досвід роботи саме в місцевому самоврядуванні.

ЗУБКО Г.Г. Можна 15 секунд по цьому питанню, по Млиніву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка, Геннадій Григорович.

ЗУБКО Г.Г. Я би хотів додати просто по інформації, що, дійсно, тільки б адміністративне втручання в цю ситуацію дало певний ефект – да? І Міністерство освіти, яке зараз дало висновок, лист з точки зору цієї ситуації. Але питання, я ще раз наголошую, – це делеговані повноваження держави. Це не те, що закріплено за органами місцевого самоврядування. Тут просто питання реформування система освітньої, охорони здоров'я, соціальних послуг, адміністративних послуг.

У нас зараз йде напрацювання в тому, що ми складаємо практично карту як карту адміністративних послуг, освітніх послуг. І отут я думаю, що нам потрібно буде приходити до рішення, те, що Вячеслав Андронович тут тільки що сказав, що при закритті або оптимізації такої мережі, от, зараз ми, наприклад, по теплопостачанню, зміни теплопостачання міст з централізованим теплопостачанням ми погоджуємо як міністерство зміну цього теплопостачання, тому що це критична інфраструктура.

Освітня послуга – це також повинна бути за рішенням або погодженням з Міністерством освіти, да, реформована сама освітня мережа. І тоді у нас не буде таких, так сказати, чітких визначень. Коли, дійсно, 340, а у нас опорна школа попадає під такі визначення. Відбуваються такі речі, які збуджують людей. І саме головне, такі історії б'ють по реформі децентралізації, по тому позитиву, який так дуже виносився 3 роки і завдяки народним депутатам ті речі, які робилися і в уряді, так, і органи місцевого самоврядування, асоціаціями. Тому нам потрібно такі речі приймати, щоб, дійсно, такі безпосередньо зміни відбувались за погодженням з профільним міністерством. І тоді вже, так сказати, частину відповідальності також можна було б говорити.

Але ще раз наголошую – це делеговані повноваження держави, які закріплені Конституцією, і повинні бути захищені з точки зору держави.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановний Геннадій Григорович.

Колеги, хто ще хотів висловитись з цього питання? Якщо ніхто, то я би запропонував наступний проект рішення. Ну, звіт взяти до відома – це очевидна річ.

І друге. Рекомендувати Кабінету Міністрів України і Міністерству фінансів України вжити заходів щодо нормативного врегулювання порушених у звіті питань. Це друге.

І третє. Комітету продовжити контроль щодо використання міжбюджетних трансфертів з державного бюджету та місцевими бюджетами. Немає заперечень, колеги? Хто за таке рішення, прошу голосувати. Дякую.

Хто – проти? Немає. Хто – утримався? Немає. Ми вичерпали це питання порядку денного.

Я, з вашого дозволу, колеги, наступне питання винесу останнім. У нас три питання такого дещо технічного характеру: про звіти комітету, про пропозиції, про план роботи.

І я запрошую до слова секретаря комітету Олексія Олексійовича Гончаренка.

\_\_\_\_\_. Дозвольте слово перед тим, як ви перейдете, бо я боюся, що не дочекаюся до "різного". Хотіла просто... *(не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. А це технічні питання, за 5 хвилин, да. Я так думаю, що Олексій Олексійович по всіх трьох питаннях одразу. Ми просто потім голосування розділимо, та й все.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Шановні колеги, як завжди, ми маємо прийняти кілька рішень про звіт нашого комітету за восьму сесію, про пропозицію комітету до дев'ятої сесії Верховної Ради і про план роботи на період дев'ятої сесії. В розділі про звіт я хотів би звернути уваги, шановні колеги, Олександр Володимирович, хотів би звернути увагу у звіті на кілька речей. Наш комітет по всіх показниках є одним з найкращих у Верховній Раді.

Хотів би звернути увагу на присутність: жодного разу в нас не було зірвано засідання із-за відсутності кворуму чи перенесено. Ми... середній показник відвідуваності у нас 66 відсотків, тобто 11 народних депутатів з 17-и, сьогодні, до речі, так само маємо таку ж саму цифру. Єдине, в нас такий проблематичний момент, це є народний депутат Добкін, який жодного разу за всі роки існування нашого комітету не прийшов на наші засідання. А так все інше в нас відбувається в робочому режимі.

Хотів би також звернути увагу, що крім нашої функції законотворчої і розгляду законопроектів ми виконуємо контрольну функцію. І, наприклад, останній, я думаю, ви пам'ятаєте, ми розглядали щодо Криму, щодо реалізації рішень парламентських слухань відповідних, і в тому числі ми піднімали питання щодо будівництва нормальних контрольних-пропускних пунктів на адмінкордоні з Кримом, в тому числі по центрах надання адміністративних послуг, і як Міністерство фінансів відмовлялося. І так дивним чином після засідання нашого комітету і після того, як ми направили відповідні звернення на адресу уряду, я вітаю уряд і дякую, що було прийнято рішення про виділення цих 106 мільйонів гривень на будівництво оцих двох насправді надзвичайно важливих об'єктів. Це як приклад контрольної функції нашого комітету, яку ми дійсно справляємо. Це по звіту.

Що стосується пропозицій. Я би хотів звернути вашу увагу на розділ 3.1 – у вас у всіх розданий цей документ, ну, є в електронному вигляді – там кілька законів, які ми пропонуємо не включати у попередній план роботи дев'ятої сесії по зрозумілих причинах. Бо там по деяких ми прийняли рішення направити їх авторам на доопрацювання, ми їх розглядали; по одному ми прийняли рішення відхилити і по чотирьох законопроектах – вони просто втратили свою актуальність, тому що були прийняті вже інші рішення, і вони не мають тієї актуальності. Все інше є в наших пропозиціях і ми пропонуємо парламенту включити це у план роботи.

Ну, і що стосується плану роботи нашого комітету безпосередньо, то звичайний план роботи: засідання комітету, законодавча робота, контрольні

функції і у тому числі виїзні засідання, комітетські слухання, круглі столи, які ми дуже активно проводили цього року, ми їздили в різні регіони України. І це, як на мене, було дуже і дуже корисно.

В принципі, все. І якщо колеги не проти, я би просив затвердити ці рішення голосуванням.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олексію Олексійовичу.

Колеги, чи є запитання до Олексія Олексійовича? Якщо немає, то тоді у мене є пропозиція затвердити Звіт нашого комітету за період роботи восьмої сесії Верховної Ради восьмого скликання. Немає заперечень?

Хто за таке рішення, прошу голосувати. Хто – за? Дякую. Хто – проти? Немає. Хто утримався? Немає. Рішення прийнято.

Я також пропоную затвердити пропозиції нашого комітету до проекту Порядку денного дев'ятої сесії Верховної Ради України восьмого скликання і доручити нашому секретаріату узагальнені пропозиції відправити до Головного організаційного управління Апарату Верховної Ради для підготовки зведеного комітету. Немає заперечень, колеги?

Хто за таке рішення, прошу голосувати. Дякую. Хто – проти? Немає. Хто утримався? Немає.

І пропоную затвердити План роботи нашого комітету на період дев'ятої сесії Верховної Ради восьмого скликання. Немає заперечень?

Хто за таке рішення, прошу голосувати. Дякую. Хто – проти? Немає. Хто утримався? Немає.

Всі рішення прийняті одноголосно...

ГОНЧАРЕНКО О.О. Сергію Володимировичу, одне слово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка, Олексію Олексійовичу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую.

Я хотів ще назвати трьох членів нашого комітету, які не пропустили жодного засідання комітету, я думаю, для стенограми це важливо: це Олена Бойко, це Олександр Дехтярчук і це Андрій Река – це у нас передовики, які жодного засідання комітету не пропустили. І я думаю, що це, дійсно, заслуговує на аплодисменти. *(Оплески)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Єдине що, Олексій Олексійович сказав, що наш комітет – один з кращих, для нас він – найкращий, насправді. Ми це знаємо. *(Оплески)*

У нас на засіданні присутня Оксана Іванівна Сироїд, віце-спікер Верховної Ради. Вона попросила надати їй слово. Будь ласка, Оксана Іванівна, вам слово.

СИРОЇД О.І. Дуже дякую.

І я можу підтвердити стосовно комітету і кращості чи найкращості.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це так мудро.

СИРОЇД О.І. Ну, слухайте, я з приємністю сюди приходжу, і не перший раз, і я знаю про те, як працює цей комітет. Ну, я думаю, що це – заслуга всіх, і голови, звичайно, і членів комітету.

Дуже дякую, що дали мені слово. Я смиренно готова була чекати до розділу "Різне", але, на жаль, просто вимушена була... буду бігти на іншу зустріч. Це стосується того питання, якого, про яке пан голова виголосив на початку, яке стосується об'єднання територіальної громади, Сілецької територіальної громади в центрі Соснівка, яка намагається відокремитися від Червонограда, і ця постанова буде стосуватися адмінтерустрою.

Але я просто буквально хочу кілька слів сказати і адресувати їх, в тому числі і до міністра, пана міністра Зубка і пана заступника міністра Негоди. З філософської точки зору, я думаю, що ми всі, особливо цей комітет знає, що



як важливо цінувати зусилля тих людей, які справді самі об'єднуються і самі працюють над об'єднанням. Тому що часто люди просто, ну, як сказали – так об'єдналися. Хтось формує громади під себе. Але є випадки по Україні, їх не так багато, де люди тяжко працюють, між собою і сперечаються, і миряться, і знаходяться консенсуси для того, щоб сформувати громаду. Це йдеться саме про таку громаду. І я через те за неї вболіваю ще, крім того, тому що це та громада, звідки я родом. І, власне, я з ними прожила цей процес тривалий час.

Але сьогодні Львівська обласна державна адміністрація, маючи рішення Львівської обласної ради про затвердження перспективного плану, не ухвалює рішення про... власне, про створення громади і про... з метою подальшого призначення виборів.

Тому, користуючись нагодою, я звертаюся власне до пана міністра і пана заступника міністра, тут є ці люди, і вони привезли вам ті пакети документів для того, щоб вручити ці документи, безпосередньо вам в руки, щоб ви могли ухвалити те рішення, яке саботується обласною адміністрацією. І після розгляду підкомітетом цього питання я сподіваюся також, що буде відповідне рішення комітету. Я знаю, що підкомітет має дослідити, власне, як це відбувається. Але я сподіваюся на вашу підтримку тих щирих зусиль людей, які намагаються об'єднатися.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановна Оксано Іванівно.

Як ми зазначали, у нас одразу після засідання комітету відбудеться підкомітет, на якому всі ці питання будуть розглянуті. Я думаю, що пан Негода не буде заперечувати, якщо йому передадуть документи, які адресовані на його ім'я, тут немає жодних проблем.

Да, Геннадій Григорович, ви хочете відповісти. Будь ласка.

ЗУБКО Г.Г. Я хотів би просто прокоментувати і сказати, що Міністерство регіонального розвитку, яке працює в співпраці з комітетом профільним, з усім складом Верховної Ради, дуже суттєво і дуже так, знаєте, так відноситься покроково до кожного об'єднання. Ми знаємо всі перспективні плани, ми працюємо з усіма областями, з громадами, і майданчик міністерства завжди разом з нашими європейськими партнерами і разом з проектом U-LEAD відкритий для того, щоб зробити комунікацію. І такий майданчик для того, щоб знайти певний компроміс або іноді – правильне рішення.

З іншого боку, я хотів би ще раз звернутися до парламенту і зазначити, що коли ми готували законопроект про об'єднання, про процедуру, яким чином це відбувається, ми тоді пропонували, щоби, уникаючи тих питань, коли блокуються на місцевому рівні – а це відбувається більше на частині обласних рад – коли блокується те чи інше створення перспективних планів, так, або іншими виконавчими органами, передати право Кабінету Міністрів у певний час приймати таке рішення. На жаль, до сих пір, ми такого права позбавлені. І тому зараз ми готові прийняти пакет документів, ми готові розглянути це питання, але я хотів би ще раз зазначити, що ми можемо тільки мати певний такий, так сказати, консультаційний намір проведення такої зустрічі.

Але ще раз хочу наголосити, чим більше ми підходимо до завершення формування громад, а ми сьогодні маємо по перспективному плану 1 тисячу 206 громад вже, так, у нас ще поки що не покриті всі області перспективними планами. 750 громад ми вважаємо, що сьогодні вже утворені за рішеннями обласних рад по перспективним планам і ними висновками, які передані до ЦВК. І чим більше ми будемо підходити до завершення саме формування громад, тим більше у нас буде виникати питання, коли потрібно ставити крапку в процесі переговорному, компромісному пошуку рішень.

І тому я думаю, що ми будемо, в першу чергу маючи додаткові важелі, я думаю, що один із таких моментів – це є прийняття Закону про засади

адміністративно-територіального устрою, який зніме дуже багато питань, так. А друге – що нам потрібно буде все-таки десь до того рішення, щоб переходити до адміністративного впливу і прийняття такого рішення, давати можливість ставити крапку в таких речах.

Тому ще раз звертаюся до всього складу, в тому числі і до віце-спікера парламенту, щоб надати Кабінету Міністрів такі повноваження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановний Геннадій Григорович. От так легко і невимушено ми отримали ще одне питання в порядку денному про звіт міністерства щодо об'єднаних територіальних громад. Я єдине, що би хотів зазначити, з цього приводу дуже коротко одною реплікою...

\_\_\_\_\_. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ми говорили про це, але для того, щоб перейти на ці рейки, треба прийняти політичне рішення: чи ми завершуємо процедуру добровільного об'єднання територіальних громад – от і все. А далі, а далі все вже піде по накатаній.

\_\_\_\_\_ . ... може бути лайт...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, а може бути суперлайт, да. *(Шум у залі)*

Шановні колеги, дякую всім, хто висловився в репліках, в репліках. В репліках. Це були якісь отакі репліки обміну думками. У нас залишилося одне, я думаю, невелике питання порядку денного, і потім в "різному" ми обмінємося думками з будь-яких питань, шановні колеги.

Про інформацію обласних рад стосовно випадків порушення законних прав органів місцевого самоврядування, депутатів місцевих рад, перешкоджання їх законній діяльності. Я ініціював розгляд цього питання після, ви пам'ятаєте, події, коли у нас в Черкасах в міській раді на сесію

заходили якісь хлопці кремезні, спортивної статури і спостерігали, скажемо так м'яко, за прийняттям рішень депутатів. Ви пам'ятаєте випадки, коли у нас стріляли у сесійній залі одної із районних рад. Останнє, що у нас було, це було у Харкові декілька тижнів назад, коли невідомі особи із задимленою сумішшю, з фаєрами, з димовими шашками заходили у сесійну залу. Я просто вважав, що комітет мав би на такі речі... До речі, Любомир Львович Зубач тоді згадував ситуацію, коли не допускали на сесію, в одній із районних адміністрацій міста Києва не допускали на сесію ані депутатів цих рад, ані народних депутатів і так далі. Тобто у нас достатньо багато таких випадків було.

Але у нас є одне невеличке "але". Коли ми звернулися до обласних рад від імені комітету на виконання доручення комітету, нам обласні ради написали про все що завгодно, окрім про такі випадки, окрім як про такі випадки. Тобто нам розказували, що там десь не виконуються якісь звернення депутатські, якимось там не так хтось на щось реагує, але чомусь, з невідомих для мене причин, всі ці випадки, на моє переконання, кричущого втручання в діяльність органів місцевого самоврядування, чомусь вони не знайшли свого якогось яскравого відображення у відповідях обласних рад.

Натомість сьогодні ми у комітет отримали звернення від Сокирянської районної ради Чернівецької області – я знаю, що люди приїхали сюди, я знаю, що їх сидить аж 6 чоловік. Я би просив вас, поки ми будемо обговорювати, визначити двох, хто буде виступати, щоб у нас це не перетворилося... Тому що ми не... При всій повазі до Сокирянської районної ради, але ми точно не заради Сокирянської районної ради це питання включали в порядок денний.

І я би ще раз хотів звернути вашу увагу. Я почитав звернення, ми зараз говоримо контексті лише втручання в діяльність органів місцевого самоврядування. Я розумію, що там backstage відбувається, тобто за лаштунками, але ми будемо, якщо ви будете виступати, то лише з цього

питання. Тому я... Я би вважав, що комітет мав би відреагувати на такі абсолютно незаконні, неконституційні способи впливу.

Я розумію, що деколи органи місцевого самоврядування, приймаючи ті чи інші рішення, особливо пов'язані із розпорядженням землею, вони викликають обурення громади, викликають запитання з боку громади. Але я особисто щиро переконаний у тому, що громада має важіль впливу на органи місцевого самоврядування, і цей важіль впливу називається "вибори".

Тому коли люди йдуть на вибори, то треба думати про те, кого ви обираєте, а не потім заходити і силовим способом примушувати депутатів голосувати за того чи за інших. При всій повазі до всіх, але мені здається, що такі методи є абсолютно... такі методи впливу на органи місцевого самоврядування є абсолютно неприпустимими, неможливими в Україні ХХІ сторіччя.

Хоча я ще раз підкреслюю, деколи я можу зрозуміти причину такого обурення. Але це точно не форма і не метод. І точно ми як комітет повинні зробити все для того, щоб це не перетворилося на якийсь черговий тренд. Ну, поки що, слава Богу, це так трошки затухло, бо був період, коли були дуже активні такі... такі речі активно застосовувалися, але я би не хотів, щоби це перетворилося на якусь технологію.

Тому би я просто хотів, щоб ми комітетом прийняли абсолютно... за наслідками обговорення цього питання прийняли узагальнююче таке рішення, говорячи про те, що комітет вважає за можливе визначити неправильним втручання в незаконний спосіб, от в такі способи в діяльність органів місцевого самоврядування. Тобто ми не будемо приймати рішення по кожному конкретному прикладу цього. Це... Принаймні, поки що цього не треба, як мені здається. Але такий... узагальнююче таке рішення, мені здається, треба було б підтримати.

Колеги, хто би хотів висловитися з цього приводу, якщо у когось є бажання. Любомир Львович, будь ласка.

ЗУБАЧ Л.Л. По-перше, дякую вам, Сергій Володимирович, за те, що ви ініціювали це питання. І навіть те, що ми не отримали відповіді від обласних рад, це вже певна відповідь насправді на питання, які стоять. Знаєте, я останнім часом аналізую діяльність обласних рад по Україні, в першу чергу Львівської, інших, і у мене складається враження, що ці інституції, які згідно Конституції України мають представляти спільні інтереси громад, які знаходяться на відповідній території, вони насправді дуже часто не переймаються проблемами цих громад. Справді, вони опікуються питаннями земельними, майновими.

Останнім часом взагалі такий тренд пішов, що обласні ради почали виділяти земельні ділянки в межах територій населених пунктів. І це вже непоодинокі випадки, які є в Україні.

Мало того, мені видається, я знаю такі приклади, що обласні ради дуже часто, на превеликий жаль, вони навіть в тих ситуаціях грубого втручання в діяльність місцевого самоврядування, вони, знаєте, не відомо, на чийй стороні. Тому що, коли у місті Львові відбувалися відповідні складні події, так звана "сміттєва блокада", то Львівська обласна державна адміністрація була співвиконавцем цих дій. А Львівська обласна рада так радісно "потирала руки" і тішилась, коли бандити вривались на сесію Львівської міської ради і били депутатів. І це правда, і це всі знають.

Тому, знаєте, я думаю, для того, щоб... по-перше, це треба розуміти. А по-друге, треба мати альтернативне, незалежне джерело інформації. Треба в даних випадках отримувати цю інформацію з першоджерел, від тих громад, де відбуваються такі події. Я думаю, що саме ця інформація буде правдивою. А оцей посередник у формі обласних там чи районних рад, як на мене, вони себе вже вичерпують.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановний Любомир Львович.

Єдине, що я зазначу, що ми змушені були від комітету звернутись до обласних рад, тому що ми не могли звернутися до всіх сільських, селищних, міських і районних рад. Тобто ми знайшли орган місцевого самоврядування найвищий на території області, який би мав нам надати цю інформацію.

Представник якраз обласної ради Сергій Іванович Чернов, будь ласка.

ЧЕРНОВ С.І. Дякую.

Шановний Сергій Володимирович, шановні народні депутати, я хотів би відреагувати у першу чергу зараз на виступ народного депутата. Але перед тим, як я скажу свою точку зору, я хотів би подякувати сьогодні комітету за те, що підтримали проект Закону щодо проведення адміністративно-територіальної реформи – це дуже важливо. Я не виступав, але я хочу сказати, колегіальне рішення, яке ми приймали на асоціації, – це дуже важливе рішення.

Сьогодні правовий вакуум, сьогодні конкуренція компетенцій, про що сьогодні всі говорять на місцях, особливо там, де створені об'єднані територіальні громади між громадами, їхніми представницьким органом виконавчим, між районними радами і районними адміністраціями. І сьогодні відсутність цього законопроекту стримує хід реформ і їх швидкість.

А тепер би я хотів звернутися до народного депутата. Шановні колеги, вибачте мене, будь ласка, я вважаю, що от саме отакі виступи, вони сьогодні створюють небезпеку в країні і на сьогоднішній день розхитують ситуацію там, де її розхитувати неможна. По-перше, не можете ви говорити як народний депутат двічі, вибачусь, про те, що обласні ради роздають землю. Це не повноваження обласних рад, і ніколи вони не були повноваженнями обласних рад, роздача земель. Це перше.

По-друге, я хотів би, я хотів би... я дякую комітету, що провів таку роботу і запрошував інформацію в обласних рад, в асоціації цього не знали. І я думаю, що якщо б ми скоординували цю роботу, Всеукраїнська асоціація районних і обласних рад, то ви б отримали такі факти з підтвердженням. І я

думаю, що я публічну оцінку, до речі, завжди реагую і даю і по харківській ситуації, і не тільки, якщо у мене є об'єктивна інформація відносно якихось ситуацій. Безумовно, до тих пір, поки не буде засудження таких ситуацій з боку суспільства, перше, і з боку правоохоронних органів дана оцінка, то, безумовно, ми не наведемо лад у наших регіонах.

Я хотів би сьогодні звернутися до всіх. Оця нетерпимість, яка є сьогодні, її треба стримувати, в першу чергу політикам, можновладцям, людям, які сьогодні очолюють ту чи іншу ділянку влади, чи то на місцевому рівні, чи то на державному. Бо розхитати ситуацію дуже легко, тільки погасити її дуже важко. І сьогодні от те, що відбувається в різних регіонах, і не тільки в органах місцевого самоврядування, а і в органах виконавчої влади, за допомогою різних загонів, то ми знаємо, що інколи це не точка зору громадськості, не точка зору окремої якоїсь групи чи населення, яке проживає на тій території, це дуже часто сьогодні вже бізнес. І якщо цьому бізнесу не будуть давати правоохоронні органи принципову оцінку, це буде продовжуватися. Але я і мої колеги категорично проти такого засудження, проти суб'єктивної оцінки. І я просив би все-таки бути коректним і розбиратися у кожному окремому факті.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановний Сергію Івановичу.

Єдине, що від себе дозволю собі зазначити, що кожний народний депутат України, включаючи народного депутата Зубача, має право на власну позицію, на її висловлення, на її підтримку, на її аргументацію і на її використання. І хочу від себе зазначити, що будь-яка оцінка є суб'єктивна. Ви сказали, що ви проти суб'єктивних оцінок, але будь-яка оцінка є суб'єктивною, оскільки її висловлює людина – суб'єкт.

Олена Володимирівна Ледовських, будь ласка.



ЛЕДОВСЬКИХ О.В. Колеги, не оцінюючи виступ мого колеги і асоціації, я не зрозуміла вообщє про що ми ведемо мову. Сьогодні дуже конкретне питання, яке ми намагаємося обговорити. У нас є факти, коли у зал, де проходить сесія тієї чи іншої ради, заходять незнайомі... ні, можливо, вони комусь у залі і знайомі, але люди, які сьогодні зривають засідання сесії, пленарне засідання і таке інше.

Ви знаєте, родоначальником (вибачте за це слово) подібної ситуації був славнозвісний Леонід Черновецький. У 2006 році це була перша подія, коли у сесійну залу були введені бойовики, які збивали хід всієї сесії, побили депутатів, намагалися протягнути питання з їх допомогою. До речі, вони заходили всі з депутатськими значками. І вони намагалися, Сергій Володимирович підтвердить цю ситуацію – ми були тоді в залі, вони намагалися зірвати проведення того чи іншого питання порядку денного.

Колеги, ми ж з вами всі розуміємо – да? – сьогодні... ми ж не... сьогодні не нападає комітет Верховної Ради на обласні ради заради того, щоб там звинуватити в тому чи іншому питанні, а асоціація їх захищає. Ну, я не зрозуміла зовсім цього виступу. Вибачте, ви порадили сьогодні комітету, який намагався отримати інформацію від обласних рад щодо ситуації, подібних фактів в тій чи іншій раді, і ви сьогодні звинуватили нас у тому, що ми... ви не отримаєте цю інформацію, якщо ви не скооперуєтесь з асоціацією, а от асоціація отримає тоді цю інформацію. Ми намагаємося сьогодні вирішити питання, як з цим боротися.

Кожному з нас зрозуміло, що є якісь групи, які вводять цих людей в сесійну залу. Вони ж не виникають просто так: зібралися 5 чоловік, вирішили зайти в залу і устроїти дебош. Давайте на це звернемо увагу, і сьогодні, звинувачуючи одного чи іншого колегу, ну, для мене це не зрозуміло.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановна Олена Володимирівна.

Я би хотів від себе ще зазначити, що насправді ми не зазіхаємо ані на свободу доступу до сесії, ані на вільний доступ мешканців громади до того

місця, де відбувається сесія відповідної ради. Але насправді, дійсно... тим більше у нас був період, коли таких випадків було декілька за достатньо короткий період, коли дійсно заводили людей, коли дійсно впливали на прийняття рішень. Коли, я ж підкреслюю ще раз, ну, на моїй пам'яті вперше, коли на сесії відповідної ради стріляли з пістолета, пробачте! Тобто... ну, вперше. Я точно не пам'ятаю аналогів в попередній історії навіть, коли... Тобто нам треба зрозуміти, як на це реагувати, в який спосіб?

Геннадій Григорович, а потім – Віталій Семенович Курило.

ЗУБКО Г.Г. Я дуже коротко скажу, що зараз дійсно відбувається деякий тиск і вплив не тільки на органи місцевого самоврядування і на державні органи з приводу прийняття того чи іншого рішення. І ми повинні собі сказати про те, що на це потрібно звертати увагу, наступні місцеві вибори будуть зовсім інші ніж у 2015 році.

Звіт Рахункової палати нам чітко сказав, скільки мільярдів коштів було передано на місця.

\_\_\_\_\_ . Є за що боротись.

ЗУБКО Г.Г. Боротьба на сьогоднішній день зрозуміло, за що триває – за вплив, за ресурс, за повноваження і за можливість впливу.

І я скажу, що якщо з точки зору державного діяча, то я захищений Кримінальним кодексом і статтею Кримінального кодексу на вплив про... на діяльність державного діяча. І тут нам потрібно, Сергій Іванович, не реагувати на суб'єктивник, ну, там, так сказати, оцінки. Да, разом, дійсно, спільно подумати про те, щоб, дійсно, зменшити вплив. Так, зменшити вплив на прийняття рішень, тому що сьогодні, я кажу ще раз, це не питання, коли там у нас органи місцевого самоврядування були позбавлені повноважень, ресурсу і всього іншого. Зараз ми тільки маємо 192 мільярда бюджету

розвитку, це не... без трансфертів. Це величезні кошти, це величезні кошти і боротьба за них.

Тому я думаю, що на це потрібно... Я дуже дякую комітету за те, що звернули увагу. Я прошу Асоціацію обласних рад і інших наших асоціацій долучитися до цього питання, підняти всі випадки, дати пропозиції яким чином, так сказати, не давати можливості тиснути на депутатів для прийняття цього рішення і спільно знайти, можливо, на законодавчому рівні знайти рішення для вирішення такого проблемного питання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановний Геннадій Григорович.

Але я би просто не хотів, щоб у нас це перетворилося все в полеміку з Асоціацією обласних рад.

Насправді Сергій Іванович Чернов має таке саме право на висловлення своєї думки, як кожний із нас. Він її висловив і висловив її в коректний спосіб, і тут немає жодних питань. Єдине, що знов таки, я від комітету можу зазначити, що у нас абсолютно плідне і нормальне співробітництво з Асоціацією обласних і районних рад, у мене немає жодних з цим проблем.

Я би єдине, що відреагував на те, що сказав Геннадій Григорович і зазначив наступне: дійсно, це – боротьба за ресурси. Але при цьому ми повинні як комітет зробити все, щоб ця боротьба не переходила червоні якісь лінії, і щоб це все не перетворювалось, пробачте, на реальну боротьбу, не на політичну боротьбу, а на реальну боротьбу. І ці випадки є. І треба думати, як це припиняти, припиняти спільно і разом. От, я ж кажу, ну, люди прочитали, що у нас є питання порядку денного – Сокирянська районна рада. Самі звернулися, самі написали, самі приїхали сюди обстоювати свої права. Але ми повинні як комітет не вирішувати окреме питання, а показати загальний спосіб, як це вирішити по всій країні. Тому що, дійсно, є величезна небезпека. Бо коли мова йде про ті обсяги грошей, про які зараз іде мова, то є

великий ризик, що ця боротьба перетвориться, на жаль, в щось таке, що точно не є політичною боротьбою. І ми повинні стати на заваді цьому.

Так, будь ласка, а потім, сокиряни, ви ж визначились, хто буде від вас? А, вибачте, Віталій Семенович Курило, я перепрошую. Віталій Семенович Курило. Потім – далі, а потім – сокиряни, да.

КУРИЛО В.С. Шановні колеги! Питання зрозуміле, я думаю, для всіх. Я запропонував би, щоб ми сьогодні прийняли, можливо, рішення з двох пунктів.

Перший – що інформацію голови комітету Власенка Сергія Володимировича прийняти до відома. І на наступне засідання, яке у нас буде, я так розумію, у вересні, підготувати звернення, відповідне звернення щодо порушення законних прав органів місцевого самоврядування. І я б вже в це звернення, наприклад, три пункти міг запропонувати.

Перший – це засудити прояви від комітету.

Друге – це звернутися до правоохоронних органів, до міністра МВД, щоб вони реагували на такі прояви.

І третє – звернутися до Комітету з правоохоронної діяльності Кожем'якіна, щоб ми проаналізували і внесли, можливо, зміни в наше законодавство, пов'язані з кримінальною відповідальністю именно за такі правопорушення. Ну, так, якщо умовно, далі можна добавляти ще в наше звернення якісь пункти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановний Віталію Семеновичу, за пропозицію. Я думаю, що це буде одна з перших пропозицій, яку ми поставимо на голосування.

Да, будь ласка.

ПАРХОМЕНКО В.Г. Пархоменко Володимир, Асоціація міст. Я би просто хотів це доповнити, що ми, цю дискусію, що ми весь час всі разом займаємося максимальним забезпеченням відкритості засідань органів місцевого самоврядування, знімаємо по можливості всі перепони для того, щоб туди приходило якнайбільша кількість людей. Але ми не урівноважуємо це право забезпеченням порядку, утриманням порядку під час засідань. Якщо ми, у нас написано, якщо хтось порушує порядок, то він буде виведений, але якщо ми сьогодні тут недалечко бачимо "бляхарів" і бачимо, скільки зібралося правоохоронних органів, щоб дотримувався порядок, то у випадку органів місцевого самоврядування ми, як правило, цього не бачимо.

І тому дійсно ми повинні передбачувати разом із забезпеченням відкритості, урівноважувати це захистом незалежності органів місцевого самоврядування в їхній роботі, і наділити відповідними повноваженнями, навіть обов'язками правоохоронні органи, а вони цього сьогодні, схоже на все, не відчують. І рухатися далі таким, от, урівноваженим шляхом.

Це я хотів би додати. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від сокирян хто? Потім – Любомир Львович Зубач.

\_\_\_\_\_ . А можна репліку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да. Єдине, що величезне прохання представляється, бо у нас іде стенограма.

БОРТИЧ Л.І. Так. Бортич Лілія, депутат Чернівецької обласної ради. Я уповноважена головою Чернівецької обласної ради Мунтяном Іваном Миколайовичем доповісти про ситуацію, яка склалася з процесом децентралізації в Чернівецькій області, і з тими проблемами, з якими ми стикнулися. І сокиряни, і сокиряни...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановна Лілія Іванівна, от я, я дуже перепрошую, у нас сьогодні нема такого питання в порядку денному. Я ще раз...

БОРТИЧ Л.І. А питання порядку денного про проблеми...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановна Лілія Іванівна, вибачте, будь ласка, питання наше – незаконне втручання в діяльність органів місцевого самоврядування. Ми отримали звернення Сокирянської районної ради, в якому вони наводять приклади такого втручання.

БОРТИЧ Л.І. Так, і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. У нас нема питання щодо децентралізації в Чернівецькій області, при всій повазі до вас і до голови обласної ради.

Дякую.

БОРТИЧ Л.І. Це втручання пов'язано з процесом децентралізації. Зі мною є голови сільських рад, декількох сільських рад Сокирянського району, які уповноважили мені взагалі охарактеризувати цю ситуацію, донести до вашого відома, чому це відбулося. Справа в тому, що прийняття перспективного плану відбувається з порушенням. У сільських рад і громад є бачення і бажання об'єднатися в тому форматі, в якому вони це бачать, базуючись на принципах добровільності. На жаль, обласна державна адміністрація, про яку ми зараз говорили, не дає можливість громадам об'єднатися в тому вигляді, в якому вони себе бачать, враховуючи історичні, етнічні, культурні, економічні фактори. І самий головний фактор – це фактор добровільності. На жаль, було прийнято рішення з порушеннями. Кабінетом Міністрів затверджений перспективний план, який не відповідав рішенню,

яке було прийнято Чернівецькою обласною радою. В результаті чого це привело до того протистояння, яке зараз відбувається.

Минулого тижня в селі Ломачинці Сокирянського району на громадські слухання... провели громадські слухання, згідно яких громада вирішила об'єднатися не в тому вигляді, в якому бачить це обласна державна адміністрація. І на сесію сільської ради заступник голови державної адміністрації пан Гостюк приїхав з загоном КОРД (спецпризначення) для того, щоб провести те рішення, яке відповідає баченню обласної державної адміністрації.

Зараз би я хотіла надати слово голові сільської ради села Ожеве, яке і теж являється членом цього процесу добровільного об'єднання, і, яка була свідком цих подій.

РЕКА А.О. У нас голова надає слово.

БОРТИЧ Л.І. Ой, вибачте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Андрій Олександрович.

БОРТИЧ Л.І. Вибачте, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за допомогу.

Так, будь ласка.

ШЕВЧУК Р.М. Доброго дня, шановні присутні, голово і члени виконавчого...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це нормально, це у нас деколи теж, ми говоримо такими, знаєте, штампами.

ШЕВЧУК Р.М. ... комітету. Я дякую за те, що ви надали нам слово і вирішили нас вислухати. Я являюся одним із сільських голів, яка представляє більшість населених пунктів Придністров'я, нашого Придністровського краю, які, можна сказати, постраждали від цькування Офісом реформ та обласною державною адміністрацією, зокрема паном Гостюком, заступником голови обласної державної адміністрації, щодо об'єднання територіальних громад.

Однією з умов децентралізації є добровільність. Ми цю добровільність почали застосовувати ще в 2016-му...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пробачте, а можна я, з вашого дозволу, уточню? От, просто розкажіть, що відбулось і все. От, розкажіть, як це було? Ну, зібралися люди в селі проводити слухання. Провели слухання. Що далі відбувалось? Бо так почали про це.

ШЕВЧУК Р.М. У 2016 році нашими придністровськими селами було прийнято рішення про об'єднання з містом Новодністровськом. Приймалися рішення під тиском. Це не є згода і добровільність наших громад і депутатів. Але ми вимушені були прийняти, тому що нас утримували в сесійній залі по 8 годин, 5 раз заставляли нас по одному й тому ж самому питанню голосувати і прийняти те рішення, яке б задовольнило бачення обласної адміністрації та Офісу реформ.

При формуванні перспективного плану територій наші рішення, як вбачають громади, ніхто до уваги не брав. І сьогодні нам мотивують те, що змінити перспективний план, внести зміни до нього неможливо.

Ми очікували виборів об'єднаної громади. Але, отримавши новий закон або зміни до Закону про добровільні об'єднання (6466), ми побачили, що не задовольняє наші потреби цей закон, і ми не згодні з ним. Бо без виборів і без представництва в об'єднаній громаді до міста обласного значення жителі сіл не готові і не згодні об'єднуватися. Ми за те, щоб створити свою громаду. І було прийняте таке рішення чотирьох населених пунктів придністровських –



Волошкове, Василівці, Розкопинці і Ожеве – створити свою громаду. Ми прийняли рішення, вже розроблена документація по засіданню спільної робочої групи, сьогодні питання на схваленні і подачі в адміністрацію обласну на отримання висновків. Але заступник голови обласної державної адміністрації пан Гостюк нас вже попередив і сказав, що позитивного висновку як такого нам не надасть, тому що така громада не може існувати. Чому? Ми не згодні з цим, тому що ми, наші громади є перспективні, і рахуємо, і самодостатні. На наших територіях збудовані об'єкти світового масштабу. Реверсна дотація таких громад, чотирьох, по розрахунках 2017 року майже 5 мільйонів, і ми не розуміємо того, чому нам блокують, чому нам не дають об'єднатися так, як хочуть люди, так, як вважають органи місцевого самоврядування. А ми маємо об'єднуватися так, як це нам подає Офіс реформ, однобоко, і заступник голови обласної державної адміністрації.

Неприпустимим є і те, що відбулося в сусідньому населеному пункті село Ломачинці, де були застосовані спецпризначенці. Два мікроавтобуси поліції ще заздалегідь до сесії сільської ради, яка мала відбутися о 3 годині, а ще о 12 годині вже силові структури були в населеному пункті. Скажіть, хіба мирне населення може провокувати або була загроза тим депутатам чи тому сільському голові, чи представникам обласної державної адміністрації, що навіяли в селі такої – ну, як сказати? – безпеки чи загрози для того, щоб застосувати або придбати туди спецпризначенців.

Ви знаєте, на нашу думку громад, складається, взагалі-то складається така думка, що ситуація, яка в нас сьогодні на Сокирянщині і в цілому, і по області, це є робота заступника голови обласної державної адміністрації Гостюка. Тому що він в жодній громаді не пропускає громадських слухань і він бачить, що хочуть люди.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А можна, а можна уточнити? А що означає "не пропускає"? От поясніть мені просто, от я би хотів пожитися як би ми

проводили засідання комітету, це були б громадські слухання, як би він мені їх не пропустив, от я... просто поясніть що.

ШЕВЧУК Р.М. Ну, ви знаєте, я не розумію, бувають такі населені пункти, де і не запрошують, люди хочуть між собою розібратися. Але він буває скрізь як, ну, в тій приказці, де не посієш – там не пожнеш. І я не розумію того, що коли приходять в Ломачинці і стоїть, і спокійно слухає, і каже, що хто до міста – по ліву сторону, а хто з селом об'єднатися – по праву, то це не є об'єднання, це є роз'єднання населених пунктів, роз'єднання в громадах. Люди цього не розуміють, вони думають, що має бути добровільність, але тут ми цього... цієї добровільності не бачимо.

І ми би хотіли звернутися до вас, щоб ви допомогли нам забезпечити наші конституційні права, зокрема в добровільності, щоб громади самі вирішували з ким об'єднуватися. Ми – за децентралізацію, ми не шкодимо їй. Навіть тут, бачу, є і присутні, які були на цих громадських слуханнях в Ломачинцях. І вони бачили, більша частина – майже 300 чоловік, які хочуть об'єднатися з селами, але чомусь замовчують цю ситуацію. А дійсно не так, як з Верховної Ради трибуни прозвучало, що латифундисти хочуть там щось зробити не на користь громаді, а інше. Там у переносному значенні це є одностороннє прийняття рішень кучкою громади на чолі, там, з депутатами і представниками влади.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте ми зробимо у такий спосіб. Дивіться, є звернення до нас Сокирянської районної ради, ми його розглянемо в установленій законом спосіб. Ми вас почули. Ми зрозуміли ситуацію, яка у вас є. Підготуємо вам, розглянемо ваше питання. Бо не лише до нас є звернення, а до нас є... не лише лист, до нас є звернення, яке прийняте на сесії у вас, ми його розглянемо і надамо вам відповідь. Ми вас почули.

ШЕВЧУК Р.М. Дякуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам за інформацію таку детальну, яку ви зазначили.

Я бачив, ще пан Куйбіда хотів щось сказати. Пане Куйбіда, будь ласка, вам слово.

КУЙБІДА В.С. Дякую Сергію Володимировичу. Я до попереднього хотів штрих додати.

Воля кожного народного депутата, як і депутата представницького органу місцевого самоврядування, має бути невимушеною. Тобто якщо у нього немає вибору, він не несе відповідальності за те, що він голосує. А відтак, таке рішення можна вважати нікчемним. І, очевидно, треба передивитися Адміністративний кодекс чи Кримінальний кодекс і подивитися, як можна убезпечити колег-депутатів представницьких органів місцевого самоврядування від тиску так, як зараз захищені є народні депутати, чи так, як є захищені державні діячі. Втручання в роботу органів місцевого самоврядування не допускається не тільки органів державної влади, але і будь-кого іншого не повинно бути.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Василю Степановичу.

Колеги, хто ще хотів висловитися? Любомир Львович Зубач. Будь ласка.

ЗУБАЧ Л.Л. Дякую.

Я першочергово хочу вибачитися у колег присутніх, можливо, за занадто емоційний виступ. Думаю, з цієї причини саме, можливо, втратили суть того, що я хотів сказати. І здалося, що я розхитую човна чи щось там таке роблю. Насправді я хотів сказати єдине, що обласні ради вони по Конституції представляють спільні інтереси громад, які знаходяться на

області, і вони не можуть не знати про факти протиправного втручання в діяльність тих чи інших громад, в тому числі, скажімо там, перешкоджання законній діяльності депутатів – не більше і не менше. Тому, знаєте, мене здивувало, що цих відповідей не отримано.

І так само хотів сказати, що асоціація повинна володіти питанням і знати про факти рішень обласних рад, які розпоряджаються земельними ділянками, такі факти є. Я не придумав, я, от мені приємно, що колеги з міністерства зацікавилися, я їм обов'язково ці факти передам. Не тільки передача в користування, є факти реєстрації речових прав обласними радами, щоб ви розуміли весь цинізм. Тому давайте спільно цю проблему аналізувати і приймати рішення, тому що це – відверте неподобство.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановний Любомир Львович.

Олена Петрівна Бойко.

БОЙКО О.П. Шановні колеги, сьогодні ми дійсно розглядаємо дуже серйозне питання. По суті, це питання безпеки і органів місцевого самоврядування, і всієї системи місцевого самоврядування.

Підтримую те, що сказав Віталій Семенович. Його пропозиції є дуже слухними, і це питання є комплексним, вирішувати його потрібно, однозначно посиливши адміністративну, можливо, і кримінальну відповідальність.

У нас є робоча група створена щодо внесення змін до Закону "Про статус депутатів місцевих рад", можливо, і там потрібно врахувати питання захисту депутатів місцевих рад і їх повноважень.

Також у нас створена робоча група щодо напрацювання нових підходів до форм прямої демократії. Форми прямої демократії – це є діалог і посилення цього діалогу, і це теж є компроміс в певних питаннях, коли говорить не вулиця, а саме діалогові форми прямої демократії.

І однозначно, розблокування призначення позачергових виборів, це теж буде стимулювати дисципліну органів місцевого самоврядування, тому що за будь-що має бути відповідальність: адміністративна, кримінальна або політична.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановна Олена Петрівна.

Микола Трохимович Федорук.

ФЕДУКУ М.Т. Шановні колеги, мені пригадалося от наш навчальний візит, який був у Франції, де ми вивчали досвід префектів, контролю за місцевими, скажімо так, рішеннями місцевих органів влади з боку префектів, субпрефектів. І тут пригадалось ще одне, коли ми були на лекції в інституті, який готує кадрів вищого... вищої категорії, забув, як він називається...

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. ЕНА.

ФЕДУКУ М.Т. ЕНА, да? І таке мені запам'яталось, можливо, те, що будьте обережні, оскільки децентралізація має і інший аспект: те, що корупція переміщається з вищих ешелонів влади на нижчий рівень, рівень влади. І те, що сьогодні є, ті приклади, про які говорили ми, які ми обговорюємо, це питання – втручання в діяльність і перешкоджання діяльності і депутатів, і органів місцевого самоврядування, і стрільба, і те, що Сергій Володимирович говорив, що колеги говорили, – це свідчить про те, про ту сторону децентралізації, про яку нам говорили французькі колеги, які децентралізацією займаються вже більше 200 років.

Тому ми маємо на це зважувати і приймати відповідні рішення, підтримуючи колег в тому, що, мабуть, мають бути зміни в законодавстві, в Закон про місцеве самоврядування, статус депутатів. І наш комітет має за цим... це відслідковувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановний Микола Трохимович.

Колеги, якщо немає більше бажаючих висловитись, у нас прозвучала одна пропозиція від Віталія Семеновича Курила.

Перше. Прийняти інформацію до відома.

Друге. До наступного засідання підготувати проект звернення, пов'язаний з тими питаннями, які ми обговорили. І кожен з депутатів зможе долучитися до підготовки такого звернення.

Немає заперечень, колеги? Хто за таке рішення, прошу проголосувати.

Дякую.

Хто – проти? Хто – утримався? Немає. Ми вичерпали це питання порядку денного. По Сокирянах беремо питання на контроль для того, щоб розібратися, що там відбувається.

Переходимо до "різного". У кого є заяви, заперечення, зауваження в "різне"? Да, будь ласка, Андрій Олександрович Река.

РЕКА А.О. Тоді робимо тему не в "різне", а в обговорення питання, яке ми обговорювали по об'єднаних територіальних громадах. І я підтримую думку, висказану не один раз вже в цьому нашому комітеті і В'ячеславом Андроновичем, і Геннадієм Григоровичем про функціонування у Кабінеті Міністрів питання затвердження перспективних планів. Ми не дійдемо до завершення процесу об'єднання, якщо не приймемо перспективні плани. Немає такого органу на місцях, який би строїв би цю, скажімо, адміністративні робив ці утворення. Сьогодні ті громади об'єдналися, одна сільська рада з малесенькою другою і вважають вже вони провели об'єднання, для них це достаточо. Це не повинно бути думкою цієї громади, це повинно бути державною позицією і щоб ми у 20-му році, коли будемо проводити вибори на новій територіальній основі, щоб ця нова територіальна основа вона уже була заздалегідь всім відома, і до неї люди йшли.

Я звертаюся до представників всіх асоціацій. Сьогодні треба своїм, скажемо, хто входить у вашу асоціацію, дати таке роз'яснення, що процес об'єднання територіальних громад він тільки розпочався. Його буде завершення тоді, коли затвердить Кабінет Міністрів цю процедуру і території, і все те, що буде функціонувати після 20-го року. А ті, що сьогодні об'єдналися, вони просто, треба правду казати, вони просто увійдуть у нові об'єднання уже там на правах старостату і таке інше. Якщо ми цього не будемо говорити сьогодні, тоді буде тяжко про це говорити пізніше.

І я хотів зауважити і Геннадію Григоровичу за повільність скорочення численності районів апарату чуть лі до нуля. Сьогодні вони єсть лише, вони представники і ніякі вони інтереси не відстоюють громад – я Любомиру Львовичу говорю – вони давно забули про свої обов'язки, вони є ручним тормозом для створення територіальних об'єднаних громад, ручних тормозом. Якщо ми не можемо їх ліквідувати, то їх треба хоча б довести чисельність апарату, ну, наближено до нуля, до нуля. Тоді у нас піде процес. І оці 192 мільярда, які сьогодні надано громадам, вони не дадуть створити громади без Кабінету Міністрів.

Спасибі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Андрій Олександрович.

Колеги, чи є у когось ще оголошення? Якщо немає, то я з вашого дозволу оголошую засідання нашого комітету закритим.

В'ячеслав ....., будь ласка, 30 секунд, якщо... Ще підкомітет у нас повинен зібратися.

(?) НЕГОДА В.А. Дуже дякую. Я перепрошую.

Просто я хотів сказати те, що сказав Андрій Олександрович, але, може, по-іншому. Справді, ми зараз опиняємося в ситуації, що до вас звертаються, до нас звертаються як до міністерства багато громад про те, що: а) не дають їм об'єднатися у зв'язку з тим, що відсутній перспективний план, обласна

адміністрація, допустимо, не подає той перспективний план, обласна рада не затверджує, тобто це одна проблема. І я думаю, що ми могли б, якщо була б така воля комітету, спільно створити, підготувати проект закону – спільно разом, міністерство і ви, – який би цю проблему розв'язав. Я зараз не кажу, який механізм, є такий варіант і ми можемо її розв'язати.

І друге, останнє питання, яке ви розглядали по Сокирянах. Я би запропонував не тільки розглянути звернення від районної ради, але і інших – там є і об'єднана громада, і інші – там не така ситуація проста, ми там декілька разів виїжджали. Тобто там надзвичайно складна ситуація, але, знову ж таки, щоб її розв'язати – ні ви, ні ми її не розв'яжемо без внесення відповідних змін в законодавство.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ця інформація буде уже за межами засідання комітету, оскільки комітет було закрито трошки раніше. А зараз у нас залишається тут підкомітет, наскільки я розумію, Миколи Трохимовича Федорука.